

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 1126/24
19.09.2024.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Зорице Смирчић, председника већа, Виолете Јоксимовић и Маје Цветић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, чији је законски заступник Државни правобранилац из Београда, ул.Косовска бр. 31, ради исплате, одлучујући о жалби тужене изјављене против пресуде Првог основног суда у Београду П1 3274/22 од 25.10.2023.године, у седници већа одржаној 19.09.2024.године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1 3274/22 од 25.10.2023.године, у ставу првом изреке и **ОДБИЈА**, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му, на име неисплаћеног теренског додатка за период од јула 2011. године закључно са фебруаром 2012. године исплати износ од 102.240,42 динара, обрачунато за сваки месец појединачно и то:

- за јул 2011. године за 23 дана боравка у нето износу од 29.302,30 динара са законском затезном каматом почев од 31.08.2011. године, па до коначне исплате,
- за август 2011. године за 16 дана боравка у нето износу од 20.066,72 динара са законском затезном каматом почев од 30.09.2011. године, па до коначне исплате,
- за септембар 2011. године за 16 дана боравка у нето износу од 20.303,74 динара са законском затезном каматом почев од 31.10.2011. године, па до коначне исплате,
- за октобар 2011. године за 4 дана боравка у нето износу од 5.005,41 динар са законском затезном каматом почев од 30.11.2011. године, па до коначне исплате,
- за новембар 2011. године за 11 дана боравка у нето износу од 13.810,07 динара са законском затезном каматом почев од 31.12.2011. године, па до коначне исплате,
- за јануар 2012. године за 6 дана боравка у нето износу од 7.206,33 динара са законском затезном каматом почев од 29.02.2012. године, па до коначне

- исплате,
- за фебруар 2012. године за 5 дана боравка у нето износу од 6.545,84 динара са законском затезном каматом почев од 31.03.2011. године, па до коначне исплате.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о парничним трошковима, садржано у ставу два изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 3274/22 од 25.10.2023.године, па се **ОДБИЈА**, као неоснован, захтев тужиоца да се обавезе тужена да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у износу од 23.844,00 динара, и **ОБАВЕЗУЈЕ** тужилац да туженој, на име трошкова парничног поступка, исплати износ од 18.000,00 динара, у року од 8 дана од дана достављања писменог отправка ове пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој накнади трошкове поступка по жалби у износу од 18.000,00 динара, у року од 8 дана од дана достављања писменог отправка ове пресуде.

О б р а з л о ж е њ е

Ставом један изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 3274/22 од 25.10.2023.године усвојен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име неисплаћеног теренског додатка за период од јула 2011. године закључно са фебруаром 2012. године исплати износ од 102.240,42 динара, са каматом, као у њеном садржају.

Ставом два изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 23.844,00 динара.

Против наведене пресуде, жалбу је, благовремено, изјавила тужена, побијајући је, у целости, из свих разлога предвиђених чланом 373 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр.72/11).

Испитујући правилност ожалбене пресуде, у границама овлашћења прописаних чланом 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд у Београду је, као другостепени суд, нашао:

-жалба је основана.

У поступку доношења ожалбене пресуде, нема битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити других битних повреда одредаба парничног поступка.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку тужилац је у радном односу код тужене, а поднетом тужбом тражио је исплату неисплаћеног

теренског додатка за период од јула 2011. године закључно са фебруаром 2012. године у износу од 102.240,42 динара, са законском затезном каматом, на појединачне месечне износе. Из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке од 06.09.2017. године, суд је утврдио да је у истом наведено да висина неисплаћеног теренског додатка тужиоцу за рад у МУП-у Сектор за ванредне ситуације у периоду од 01.07.2011. године закључно са фебруаром 2012. године, износи 102.240,42 динара, обрачунато за сваки месец појединачно са датумом доспелости за исплату.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да је тужбени захтев тужиоца за исплату износа неисплаћеног теренског додатка за период од јула 2011. године до фебруара 2012. године, основан. Током поступка је утврђено да је тужилац у радном односу код тужене, те да је радио и боравио на терену у спорном периоду, што је утврђено из листа радника који су зарадили теренски додаток приликом рада и боравка на радарском центру „Црни Врх“. Тужена међутим није тужиоцу исплатила наведене износе на име теренског додатка који тужиоцу по закону припадају, па је првостепени суд имајући у виду чл. 118 Закона о раду, члан 37 став 1 Закона о платама државних службеника и намештеника и чланове 2 тачка 5, чл. 43 и 44 став 1 Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника и донео одлуку као у ставу првом изреке ожалбене пресуде. Тужена у току поступка није доказала да је тужиоцу утужено потраживање исплаћено, а терет доказивања сходно чл. 7. и 231. ЗПП-а је на туженој. С обзиром на то да тужена у току поступка није доказала да је исплатила тужиоцу износе на име теренског додатка у складу са одредбом чл. 44 став 1 Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника, иако је терет доказивања сходно чл. 7. и 231. ЗПП-а на туженој, дужна је да тужиоцу неисплаћен теренски додаток исплати. Како је основано потраживање тужиоца у погледу главног дуга, то је основано и потраживање у односу на законску затезну камату као споредног вида потраживања, при чему је датум доспелости сваког појединачног потраживања првостепени суд утврдио из налаза и мишљења судског вештака, па је имајући у виду да камата дели судбину главног дуга, суд усвојио тужбени захтев тужиоца и у том делу, а у смислу одредбе члана 277. ЗОО.

Првостепени суд налази да је приговор застарелости неоснован. Најстарије потраживање тужиоца доспело је дана 31.08.2011. године, а тужба је поднета овом суду дана 30.07.2014. године, пре истека рока застарелости прописаног одредбом члана 196. Закона о раду.

Првостепени суд даље образлаже да је приликом одлучивања имао у виду наводе тужене да тужилац није претходно покретао интерни поступак ради остваривања и заштите својих права по правилима управног поступка, али да сматра да тиме није искључено право тужиоца да оствари свој имовинско-правни захтев и поднесе тужбу суду ради наплате остварене зараде по основу теренског додатка, нити се о овом предмету тужбеног захтева одлучује у управном поступку, већ у парничном поступку пред судом опште надлежности.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је погрешно применио материјално право, због чега је ожалбена пресуда преиначена и тужбени захтев одбијен, као неоснован.

Према одредби чл.43 Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника ("Сл.гласник РС"бр.98/07 са новелама), рад на терену јесте рад који се по природи посла врши изван службених просторија, а на који се државни службеник или намештеник, по налогу овлашћеног лица, упућује да изврши службени посао. Одредбом члана 44 став 1 наведене Уредбе, прописано је да се државном службенику и намештенику исплаћује накнада трошкова рада и боравка на терену (теренски додатак) која износи 3% просечне зараде запосленог у Републици Србији, према последњем коначном објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике на дан исплате.

Одредбом чл. 140 став 1 Закона о државним службеницима ("Службени гласник РС бр. 79/05 са новелама) прописано је да о правима и дужностима државног службеника одлучује руководилац решењем, ако овим или другим законом или другим прописом није друкчије одређено. Према ставу 4 истог члана при одлучивању о правима и дужностима државног службеника примењује се закон којим се уређује општи управни поступак, изузев код одлучивања о одговорности за штету.

Према одредби чл. 16 став 1 истог закона државни службеник има право жалбе на решење којим се одлучује о његовим правима и дужностима, ако жалба овим законом није изричито искључена.

Одредбом чл. 142 став 1 Закона о државним службеницима прописано је да жалбене комисије одлучују о жалбама државних службеника на решења којима се у управном поступку одлучује о њиховим правима и дужностима и о жалбама учесника интерног и јавног конкурса.

Према одредби чл. 143 став 1 тог закона жалбена комисија је дужна да одлучи о жалби у року од 30 дана од дана њеног пријема ако овим законом није друкчије одређено, иначе се сматра да је жалба одбијена, а према ставу 3 тог члана против одлуке жалбене комисије може да се покрене управни спор.

Институт "теренског додатка", по својој правној природи, подразумева – дневну накнаду запосленог за повећане трошкове рада и боравка на терену. Треба га строго разликовати од накнаде трошкова смештаја и исхране на терену, који представљају трошкове пословања послодавца, а право на накнаду теренског додатка припада запосленом, када се за то стекну прописани услови.

Према наведеним прописима, право на накнаду трошкова рада и боравка на терену запослени остварује на основу писменог захтева поднетог функционеру који руководи државним органом. Стога, супротно закључку првостепеног суда, о праву на накнаду трошкова рада и боравка на терену не одлучује суд, већ надлежни функционер у органу туженог, а суд је у парници надлежан да одлучује само о захтеву за накнаду штете због незаконитог и неправилног рада органа туженог у смислу одредбе чл. 172 Закона о облигационим односима.

У конкретном случају, за остваривање права на исплату теренског додатка било

је потребно испоштовати поступак из члана 140 Закона о државним службеницима. То подразумева да је запослени поднео захтев за остваривање права из тог основа, да је о том захтеву надлежни орган донео одлуку, или пропустио да то учини, да је запослени који се нашао у тој ситуацији искористио право на жалбу жалбеној комисији, да је о жалби одлучено, односно да је од стране надлежног органа пропуштено да донесе другостепену одлуку и да је остварио и судску заштиту пред надлежним судом за поништај одлука којима је негативно одлучено о његовом захтеву.

Тужилац до закључења главне расправе пред првостепеним судом није приложио доказе да се писменим путем обраћао надлежном функционеру захтевом за исплату теренског додатка, па, у ситуацији када му то право није признато појединачним решењем туженог, по оцени овог суда, он не може са успехом да тражи исплату по овом основу, због чега је ожалбена пресуда преиначена у ставу првом изреке и тужбени захтев одбијен, као неоснован.

Одлука о парничним трошковима, као у ставу два изреке ове пресуде (решење), донета је на основу одредаба члана 153 и члана 154 Закона о парничном поступку, имајући у виду да је тужилац у целини изгубио парницу, те је одбијен, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду парничних трошкова и туженој су досуђени трошкови на име састава одговора на тужбу и састав жалбе од 12.12.2019. године, у границама захтева, у укупном износу од 18.000,00 динара, према Адвокатској тарифи.

Код изложеног, обавезан је тужилац да туженој, на основу одредаба члана 153 и члана 154 Закона о парничном поступку, у вези члана 165 став 2 Закона о парничном поступку, накнади и трошкове другостепеног поступка, и то за састав жалбе, у границама захтева, у износу од 18.000,00 динара, према Адвокатској тарифи.

Из наведених разлога, на основу члана 394 тачка 4 и члана 401 тачка 3 Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Зорица Смирчић, с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**